

Z poslucháren a tělocvičen liberecké fakulty až do čela Sokola

8.10.2025 - Adam Pluhař, Lenka Knopová | Technická univerzita v Liberci

V čele České obce sokolské stojí Petr Sádek, absolvent Katedry tělesné výchovy a sportu Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické TUL. Jeho cesta od studenta Technické univerzity v Liberci až na vrchol nejstaršího tělovýchovného hnutí v České republice je inspirativním příběhem o lásce k pohybu, obětavosti a tradici, kterou dnes - 8. října, v Památný den sokolstva - připomínáme.

Petr Sádek na Fakultě přírodovědně-humanitní a pedagogické TUL vystudoval program tělesná výchova se zaměřením na vzdělávání. Už tehdy se začala formovat jeho filosofie, a sice ta, že ke sportu nejsou potřeba žádné tabulky, výkony ani rekordy. Důležitá je čistá radost ze sportu pro každého, kdo má chuť se hýbat.

Třiatřicetiletý sportovec tělem i duší vzpomíná, že nikdy nebyl typickým „míčařem“ – týmové sporty nebyly jeho doménou. A s úsměvem říká, že i takový běh přes překážky pro byl pro něj noční můrou. Nadchl se ale pro gymnastiku, outdoorové aktivity a všestrannost. V jeho vzpomínkách na roky strávené na liberecké katedře tělesné výchovy a sportu hluboce zakořenily i outdoorové kurzy vedené oblíbenými pedagogy. *„Už během studia jsem měl jasno v tom, že tělocvik není jen o známkách, ale hlavně o motivaci a možnosti všechno si vyzkoušet.“*

Srdcem v Sokole

Životní cestou a srdcovou záležitostí se pro Petra Sádka stal Sokol se svojí všestranností. Členem této nejstarší tělovýchovné organizace v zemi byl ve své rodné Lomnici nad Popelkou už od útlého dětství. Od roku 2016 tuto jednotu vedl a tři roky nato už stál v čele celé Krkonošské – Pecháckovy župu. Od června 2025 je náčelníkem České obce sokolské.

Důležitá kapitola Petrova významnějšího zapojení se do celorepublikových projektů Sokola se začala psát v roce 2020. Tehdy získal Petr Sádek ocenění Cvičitel roku. Jako cvičitel I. třídy připravoval nejen žactvo a muže, ale také celonárodní sletové skladby.

Velkým milníkem v jeho sokolské kariéře byla výprava na XXV. americký slet v Chicagu v roce 2025. Z původní myšlenky malé čtyřicetičlenné delegace se nakonec stal obrovský projekt, který do USA přivedl bezmála 400 účastníků z celé České republiky. Jednalo se o jednu z největších výprav Sokolů do zahraničí v historii. *„Když jsme stáli na té ploše stadionu a hráli československou (opravdu československou) hymnu, bylo to neskutečně dojemné, brečeli jsme všichni jak malé želvy,“* vrací se Petr Sádek ke svému americkému zážitku.

Petr s kolegou Tomášem Tomsou organizovali vše – od logistiky přes cvičební přípravu až po ubytování a dopravu. A to téměř celé ve volném čase, po večerech, mimo své hlavní pracovní povinnosti. *„Byla to obrovská organizační zkušenost – tolik lidí z různých koutů republiky, různých věkových skupin, s různými zájmy. Nebylo to jednoduché, ale povedlo se to.“*

Petr Sádek ale není jen organizátor. Je také choreografem a autorem pohybových skladeb. Stál mimo jiné u zrodu významných skladbových projektů – sletové „Rockové symfonie“, na kterou Sokolové cvičili v Americe, a mužské hromadné skladby „Bondi“ pro Sokolgy 2022.

Na skladbě „Rocková symfonie“, jež zazářila i na strahovském sletu roku 2024, spolupracoval s Janou Kosařovou. Cílem choreografů bylo vytvořit koedukovanou skladbu, jež bude srozumitelná, atraktivní a přístupná různým generacím. Pro skladbu vybrali známé rockové hity přetvořené do orchestrální podoby z repertoáru Londýnského symfonického orchestru. Spojili v ní energii, dynamiku i tradici.

Za tvorbou a nácvikem jsou stovky hodin práce – od choreografie přes rozkreslení, popisy, názvosloví, výběr náčiní, hudby a kostýmů až po komunikaci s cvičenci po celé republice. *„Dnes už chápu, proč jsme v hodinách na TUL tolik řešili gymnastické názvosloví – je to základ, díky kterému může někdo nacvičit stejnou skladbu v Praze i na Moravě,“* usmívá se Petr Sádek.

Jako náčelník České obce sokolské vede odbor všestrannosti. Jde o největší odbor organizace zahrnující přes 110 000 členů. Jeho úkolem je nejen koordinace cvičebních projektů, ale i školení nových cvičitelů a vedoucích jednotlivých žup, příprava celonárodních akcí, všesokolských sletů, projektů pro školy či výprav na světové gymnastařády. Spolupracuje s odborníky napříč regiony, spoluvytváří metodiky a strategie pohybové výchovy. K jeho práci patří i moderní propagace Sokola.

Jak říká, Sokol se systematicky zaměřuje na rozvíjení všestrannosti dětí i dospělých. Jde o kombinaci gymnastiky, atletiky, sportovních pohybových her, ale i pobytu v přírodě nebo plavání. *„U nás může cvičit i dítě méně pohybově zdatné, takže se dostane k aktivitám, které by si možná ani nevyzkoušelo. Tím, že nejsme zaměřeni na výkony, tak u nás nevzniká rivalitní prostředí a je u nás přátelská atmosféra. Jsme zkrátka otevření každému, kdo chce sportovat a hýbat se.“*

Sokol cílí už na děti nejmladšího věku v mateřských školách, testuje i nový projekt pro první stupeň základních škol. O tom, že Sokol je moderní a dynamickou organizací, svědčí fakt, že řeší otázku sportování fyzicky i mentálně handicapovaných.

Kvůli práci v čele Sokola se Petr Sádek rozhodl opustit své působení na Gymnáziu v Turnově. Na to, jaký by měl být současný učitel tělesné výchovy, má však Petr jasný názor podpořený dlouholetou praxí: *„Měl by být kreativní a důsledně motivovat každého žáka nebo studenta k tomu, aby si vše vyzkoušel. Myslím si, že naším úkolem není známkovat, ale udržovat děti v kondici a ukázat možnosti a směr, kterým by se mohly pohybově dát, speciálně na střední škole. A pokud nejsme na sportovních školách, tak bych opravdu ideálně zapomněl na tabulky i výkony a hodnotil aktivní přístup. Snažil bych se také děti k aktivnímu přístupu přimět.“*

Učitelské role se ale zcela nevzdal – v turnovském Sokole vede gymnastické hodiny a zastoupí klidně i jinde. Sport má stále v krvi – ve svém volném čase se věnuje hlavně skialpinismu, vysokohorské turistice a plavání. I v kanceláři má hrazdu a posilovací pomůcky a využívá každou chvíli k aktivnímu pohybu. Věří, že právě všestrannost a pravidelnost jsou klíčem ke zdravému životnímu stylu.

Nejen budoucím učitelům, ale všem studentkám a studentům na TUL vzkazuje: *„Užívejte si studium v Liberci – podmínky pro sport jsou tam fantastické. A hlavně: využijte každou příležitost, kterou vám studium nabídne. Nikdy nevíte, co vás jednou osloví a kam vás to zavede.“*

Adam Pluhař
Lenka Knopová

<http://tuni.tul.cz/a/z-poslucharen-a-telocvicen-liberecke-fakulty-az-do-cela-sokola-164006.html>